

บทที่ 3

ผลการวิเคราะห์แนวโน้มการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

การวิเคราะห์แนวโน้มการศึกษาระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ได้แบ่งผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ส่วนที่สำคัญ คือ

ตอนที่ 1 การศึกษาระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองต่อบุตรหลานในการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ตอนที่ 3 สารสนเทศของผู้บริหารและครูแนะแนวต่อการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

การเสนอผลการวิจัยได้เสนอในรูปของการบรรยายประกอบการเสนอในรูปของการบรรยายประกอบการเสนอข้อมูลทางสถิติ

ตอนที่ 1 การศึกษาระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

1.1 ข้อมูลทั่วไป

จากการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิหลายขั้นตอน (Stratified Multi-Stage Sampling) ในจังหวัดภาคเหนือตอนบน ปรากฏว่าได้จังหวัดที่เป็นตัวแทนของการศึกษารั้งนี้ 4 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง เชียงราย และแพร่ โดยได้โรงเรียนตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 20 โรงเรียน จำแนกตามจังหวัดต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

ก. จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย โรงเรียนกาวิละวิทยาลัย สันป่าตองวิทยาคม คอยสะเก็ดวิทยาคม ดาราวิทยาลัย และเชียงใหม่คริสเตียน

ข. จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย โรงเรียนเขลางค์นครวิทยา บุญญาวิทยาคม อัสสัมชัญลำปาง เคนเนตแมคเคนซี และเกาะคำวิทยาคม

ค. จังหวัดเชียงราย ประกอบด้วย โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม สามัคคีวิทยาคม เวียงป่าเป้าวิทยาคม แม่สรวยวิทยาคม และคริสเตียนไพศาลศาสตร์

ง. จังหวัดแพร่ ประกอบด้วย โรงเรียนเมืองแพร่ เด่นชัยวิทยา ห้วยม้าวิทยาคม เจริญราษฎร์ และวิไลเกียรติอุปถัมภ์

ตารางที่ 7 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนในจังหวัดทางภาคเหนือตอนบน

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
จ.เชียงใหม่		
กาวิละวิทยาลัย	20	5.4
สันป่าตองวิทยาคม	16	4.3
คอยสะเก็ดวิทยาคม	15	4.1
คาราวีวิทยาลัย	18	4.9
เชียงใหม่คริสเตียน	19	5.1
จ.ลำปาง		
เขลางค์นครวิทยา	15	4.1
บุญญาวาทยาลัย	17	4.6
อัสสัมชัญลำปาง	9	5.1
เคนเนดแมคแคนซี	20	5.4
เกาะกาวิทยาคม	17	4.6
จ.เชียงราย		
เชียงรายวิทยาคม	20	5.4
สามัคคีวิทยาคม	14	3.8
เวียงป่าเป้า	19	5.1
แม่สรวย	21	5.7
คริสเตียนไพศาลศาสตร์	20	5.4
จ.แพร่		
เมืองแพร่	18	4.9
เด่นชัยวิทยา	17	4.6
ห้วยม้าวิทยาคม	20	5.4
เจริญราษฎร์	29	7.9
วิไลเกียรติอุปถัมภ์	15	4.1
รวม	369	100.0

ข้อมูลจากตารางที่ 7 ได้แสดงให้เห็นถึงสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามโรงเรียนใน 4 จังหวัดต่าง ๆ ทางภาคเหนือตอนบนที่ได้รับการคัดเลือก รวมทั้งสิ้น 369 คน โดยที่สัดส่วนของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามโรงเรียนต่าง ๆ ในจังหวัดภาคเหนือตอนบนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาไม่แตกต่างกันมากนัก โดยอยู่ในช่วงระหว่าง 14-29 คน

เมื่อพิจารณาต่อไปถึงการกระจายของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดและอำเภออันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนแล้วพบว่า กลุ่มนักเรียนตัวอย่างในจังหวัดเชียงใหม่จะมาจากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองเชียงใหม่มากที่สุด รองลงมาคือ อำเภอสันป่าตอง และอำเภอดอยสะเก็ด ส่วนกลุ่มนักเรียนที่อยู่ในจังหวัดลำปางจะมาจากโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในอำเภอเมืองลำปางมากที่สุด และอำเภอเกาะกาน้อยที่สุด สำหรับจังหวัดเชียงรายและจังหวัดแพร่ นั้น กลุ่มนักเรียนตัวอย่างยังคงมาจากอำเภอเมืองมากที่สุด และรองลงมาคือ อำเภอเวียงป่าเป้า และอำเภอแม่สรวย เด่นชัย ตามลำดับ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 8)

ทางด้านสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศแล้ว การศึกษาครั้งนี้พบว่า มีนักเรียนที่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 58.7 และร้อยละ 41.3 ตามลำดับ (ข้อมูลจากตารางที่ 9)

ส่วนภูมิลำเนาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดและอำเภอแล้ว ข้อมูลจากตารางที่ 10 ซึ่งให้เห็นว่านักเรียนจะมีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอเมืองเป็นส่วนใหญ่ทุกจังหวัด ส่วนจังหวัดอื่น ๆ นั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น

ตารางที่ 8 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดและอำเภออันเป็นที่ตั้งของโรงเรียนจังหวัด

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
จ.เชียงใหม่		
อำเภอเมืองเชียงใหม่	57	15.4
อำเภอสันป่าตอง	16	4.3
อำเภอดอยสะเก็ด	15	4.1
จ.ลำปาง		
อำเภอเมืองลำปาง	71	19.2
อำเภอเกาะกาน้อย	17	4.6
จ.เชียงราย		
อำเภอเมืองเชียงราย	54	14.6
อำเภอเวียงป่าเป้า	19	5.1
อำเภอแม่สรวย	21	5.7

ตารางที่ 8 นักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดและอำเภออันเป็นที่ตั้งของโรงเรียน (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
จ.แพร่		
อำเภอเมืองแพร่	67	18.2
อำเภอเด่นชัย	32	8.7
รวม	369	100.0

ตารางที่ 9 อัตราส่วนร้อยละของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	151	41.3
หญิง	215	58.7
รวม	369	100.0

ตารางที่ 10 ภูมิฐานะของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดและอำเภอ

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
จ.เชียงใหม่		
อ. เมืองเชียงใหม่	24	6.6
อ. สันป่าคอง	15	4.1
อ. สันกำแพง	3	0.8
อ. สวรรค์	7	1.9
อ. แม่ริม	2	0.6
อ. สันทราย	10	2.8
อ. คอยสະເກີດ	20	5.5
อ. หางดง	1	0.3
อ. แม่แจ่ม	1	0.3
จ.ลำปาง		
อ. เมืองลำปาง	55	15.2
อ. งาว	2	0.6
อ. แจ้ห่ม	2	0.6
อ. เกาะคา	19	5.2
อ. วังเหนือ	1	0.3
อ. แม่ทะ	3	0.8
อ. เดิน	1	0.3
อ. ห้างฉัตร	3	0.8
จ.เชียงราย		
อ. เมืองเชียงราย	35	9.6
อ. แม่จัน	2	0.6
อ. พวน	3	0.8
อ. แม่สาย	4	1.1
อ. เชียงของ	4	1.1
อ. เชียงแสน	3	0.8
อ. เวียงป่าเป้า	20	5.5
อ. แม่สรวย	21	5.8
อ. เวียงชัย	2	0.6

ตารางที่ 10 ภูมิสำเนาของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดและอำเภอ (ต่อ)

จังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
จ.แพร่		
อ. เมืองแพร่	48	13.2
อ. เค่นชัย	31	8.5
อ. สอง	2	0.6
อ. สูงม่น	12	3.3
อ. รื่องกวาง	4	1.1
อ. ลอง	1	0.3
จังหวัดอื่น ๆ		
จ. ปทุมธานี	1	0.3
จ. เพชรบูรณ์	1	0.3
รวม	368	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ที่ไม่ตอบ 6 ราย

1.2 ความต้องการในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

ข้อมูลจากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นถึงความต้องการในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของกลุ่มนักเรียนตัวอย่าง โดยที่ส่วนใหญ่ร้อยละ 57.8 ของกลุ่มตัวอย่างได้แสดงความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพ ส่วนสายสามัญมีความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อเพียงร้อยละ 35.0 ในขณะที่ร้อยละ 7.2 ยังไม่ได้ตัดสินใจ ซึ่งข้อมูลที่ได้แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มของการศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษาในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 นั้นมีความสอดคล้องกับความจริงโดยเฉพาะแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติฉบับที่ 7 และ 8 ที่มุ่งเน้นจะให้นักเรียนได้เข้าศึกษาต่อระดับอาชีวะมากขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อถามต่อไปถึงสาเหตุของการเลือกที่จะเข้าศึกษาต่อในสายอาชีพนั้น ข้อมูลจากตารางที่ 12 ได้ชี้ให้เห็นว่ามีถึงร้อยละ 75 ที่ให้เหตุผลว่ามีโอกาสก้าวหน้าในสายงานและหางานได้ง่าย

ส่วนความสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่จัดตั้งขึ้นใหม่นั้น พบว่าร้อยละ 5.7 ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างมีความสนใจจะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นแนวโน้มที่น่าสนใจเป็นอย่างมาก และข้อมูลยังชี้ให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่จะตั้งสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชนให้เพิ่มขึ้นอีกด้วย

ตารางที่ 11 ความต้องการที่จะศึกษาต่อเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับ ม.3 ของกลุ่มตัวอย่าง

ความต้องการ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการศึกษาต่อในสายสามัญ	126	35.0
ต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพ	208	57.8
ยังไม่ได้ตัดสินใจ	26	7.2
รวม	360	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 9 ราย

ตารางที่ 12 สาเหตุสำคัญที่ความต้องการศึกษาต่อในสายวิชาชีพ

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ต้องการเรียนสายสามัญ	20	7.0
หางานได้ง่าย	101	35.4
มีโอกาสก้าวหน้าในสาย	143	50.2
อื่นๆ	21	7.4
รวม	285	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 84 ราย

ตารางที่ 13 ความสนใจที่จะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาที่จะจัดตั้งใหม่

ความสนใจ	จำนวน	ร้อยละ
สนใจ	259	75.7
ไม่สนใจ	83	24.3
รวม	342	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 27 ราย

1.3 สาขาวิชาที่มีความต้องการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

จากการให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้จัดลำดับสาขาวิชาที่ต้องการจะเข้าศึกษาต่อในระดับอาชีวศึกษานั้น เมื่อพิจารณาในส่วนของการจัดอันดับสาขาวิชาอันดับที่ 1 แล้ว ปรากฏว่า สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจเป็นสาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการจะศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.9 ส่วนสาขาวิชาพาณิชยกรรมและสาขาวิชาช่างยนต์เป็นสาขาวิชาที่กลุ่มตัวอย่างต้องการจะศึกษาเป็นอันดับหนึ่งเหมือนกัน แต่เป็นอันดับรองจากสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาต่อไปถึงสาขาวิชาที่ต้องการจะศึกษาต่อในอันดับที่ 2 นั้นปรากฏว่าสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ และสาขาวิชาพาณิชยกรรมยังคงเป็นสาขาวิชาที่นักเรียนกลุ่มตัวอย่างต้องการจะเข้าศึกษาต่อ และมีสาขาช่างอิเล็กทรอนิกส์เป็นสาขาที่มีความต้องการศึกษาค่อนข้างสูง สำหรับสาขาวิชาที่ต้องการศึกษาอันดับที่ 3 นั้นพบว่า กลุ่มนักเรียนตัวอย่างต้องการจะศึกษาต่อสาขาวิชาช่างกลโรงงานและสาขาวิชาช่างอิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 ความต้องการศึกษาต่อในสายอาชีพจำแนกตามอันดับ

สาขาวิชา	อันดับที่ 1 *		อันดับที่ 2 **		อันดับที่ 3 ***	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สาขาวิชาช่างยนต์	31	10.1	21	7.5	13	4.7
สาขาวิชาช่างอุตสาหกรรม	6	1.9	8	2.9	13	4.7
ช่างกลโรงงาน	12	3.9	12	4.3	42	15.3
พาณิชยกรรม	87	28.2	71	25.4	16	5.8
ช่างเชื่อมโลหะ	3	1.0	1	0.4	3	1.1
คหกรรม	2	0.6	10	3.6	33	2.0
ช่างไฟฟ้า	18	5.8	24	8.6	28	10.2
เกษตรกรรม	5	1.6	1	0.4	7	2.6
ช่างก่อสร้าง	17	5.5	11	3.9	20	7.3
ศิลปหัตถกรรม	5	1.6	13	4.6	19	6.9
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	26	8.4	36	12.9	39	14.2
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	89	28.9	71	25.4	32	11.7
อื่นๆ	7	2.3	1	0.4	9	3.3
รวม	308	100.0	280	100.0	274	100.0

หมายเหตุ : * มีผู้ไม่ตอบ 61 ราย

** มีผู้ไม่ตอบ 89 ราย

*** มีผู้ไม่ตอบ 95 ราย

อย่างไรก็ตามเมื่อถามต่อไปถึงความคิดเห็นของผู้ปกครองต่อความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อสายอาชีพในสาขาวิชาที่นักเรียนจะเลือกศึกษานั้น ข้อมูลจากตารางที่ 15 ชี้ให้เห็นว่าส่วนใหญ่ ร้อยละ 88.6 ของกลุ่มนักเรียนตัวอย่างให้ความเห็นว่าผู้ปกครองมีความเห็นด้วยที่จะให้ตนเองศึกษาต่อในสาขาวิชาที่ตนเองได้เลือก

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นผู้ปกครองต่อความต้องการของนักเรียนในการศึกษาต่อสายวิชาชีพ

ความคิดเห็นผู้ปกครอง	จำนวน	ร้อยละ
เห็นด้วย	318	88.6
ไม่เห็นด้วย	13	3.6
ยังไม่ได้ปรึกษาผู้ปกครอง	28	7.8
รวม	359	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 10 ราย

1.4 ปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

การศึกษารั้ครั้งนี้ได้พิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียน ด้วยเหตุที่ต้องการทราบว่าในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อนั้นใครเป็นผู้มีอิทธิพลและเป็นผู้กำหนดการตัดสินใจมากที่สุด ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการศึกษาตามตารางที่ 16 ปรากฏว่าเมื่อให้นักเรียนจัดอันดับความสำคัญแล้วปรากฏว่าตัวของนักเรียนเองเป็นผู้กำหนดแนวทางในการตัดสินใจเลือกเรียนสายอาชีพจะเป็นประการสำคัญที่สุด ส่วนผู้ปกครองนั้นมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเหมือนกันแต่เป็นอันดับรองลงมา สำหรับเพื่อนๆ และครูนั้นพบว่าครูจะมีอิทธิพลในการกำหนดแนวทางในการเลือกศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาเป็นอันดับสาม และมีอิทธิพลมากกว่าปัจจัยอื่นด้วยในอันดับสามนี้ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 16)

ตารางที่ 17 ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกสถานศึกษาในสาขาอาชีพ (ต่อ)

ปัจจัยด้านต่าง ๆ	จำนวน	ร้อยละ
ชื่อเสียงของสถาบัน		
ไม่มีผล	228	62.3
มีผล	138	37.7
รวม	366	100.0
(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย)		
อุปกรณ์/เครื่องมือในการเรียนการสอน		
ไม่มีผล	103	28.1
มีผล	263	71.9
รวม	366	100.0
(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย)		

ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกสถานศึกษาในสาขาอาชีพศึกษานั้นปรากฏว่า ข้อมูลจากตารางที่ 17 ชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของอาจารย์ผู้สอนและอุปกรณ์เครื่องมือในการเรียนการสอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเลือกสถานศึกษาของนักเรียน คิดเป็นร้อยละ 72.1 และร้อยละ 71.9 ตามลำดับ นอกจากนี้สถานที่ตั้งในจังหวัดต่าง ๆ ยังคงมีผลต่อการเลือกสถานศึกษา สำหรับชื่อเสียงของสถาบันการศึกษากลับมีผลไม่มากอย่างที่คาดไว้ กล่าวคือ ชื่อเสียงของสถาบันไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการเลือกสถานศึกษา แต่กลับเป็นเรื่องของคุณภาพอาจารย์และอุปกรณ์เครื่องมือในการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

1.5 แหล่งสารสนเทศที่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับอัตราศึกษาต่อในสาขาอาชีพ

สารสนเทศที่เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาต่อระดับอาชีวะนั้น ปรากฏว่านักเรียนกลุ่มตัวอย่างจะได้มาจากครูแนะแนวเป็นส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 16.5 รองลงมาคือ การบอกต่อจากเพื่อนรุ่นที่ได้เข้าไปศึกษาในสาขาอาชีพมาแล้ว ตลอดจนการบอกกล่าวจากเพื่อนรุ่นเดียวกัน และทางสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ ส่วนข้อมูลจากสถานศึกษาที่จะเปิดศึกษานั้นมีเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 แหล่งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการศึกษาต่อในสายวิชาชีพ

แหล่งข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ครูแนะแนว		
ไม่ทราบ	86	23.5
ทราบ	280	76.5
รวม	366	100.0
(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย)		
สถานศึกษาที่จะเปิด		
ไม่ทราบ	272	74.3
ทราบ	94	25.7
รวม	366	100.0
(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย)		
การบอกต่อของรุ่นพี่		
ไม่ทราบ	150	41.0
ทราบ	216	59.0
รวม	366	100.0
(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย)		
เพื่อน		
ไม่ทราบ	204	55.7
ทราบ	162	44.3
รวม	366	100.0
(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย)		
สื่อมวลชน(วิทยุ TV สิ่งพิมพ์)		
ไม่ทราบ	227	62.0
ทราบ	139	38.0
รวม	366	100.0
(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย)		

ตอนที่ 2 บทบาทของผู้ปกครองในการติดตามระดับอาชีวศึกษาของบุตรหลาน

2.1 ข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลของผู้ปกครองที่ได้รับจากแบบสอบถามจำนวน 332 ราย แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองของนักเรียนที่ให้ข้อมูลในครั้งนี้มีสถานภาพส่วนใหญ่เป็นบิดา คิดเป็นร้อยละ 47.1 รองลงมา คือ มารดา คิดเป็นร้อยละ 40.5 และมีสถานภาพเป็นญาติพี่น้องเพียงร้อยละ 12.5 เท่านั้น (ข้อมูลจาก ตารางที่ 19) ทางด้านอายุของผู้ปกครองนักเรียนนั้น ข้อมูลจากตารางที่ 20 ซึ่งให้เห็นว่าส่วนใหญ่แล้ว ผู้ปกครองมีอายุเฉลี่ย 40 ปี และเมื่อจัดเป็นกลุ่มอายุแล้วมีอายุอยู่ในกลุ่มพบว่า มีอายุระหว่าง 36-40 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 32.7 รองลงมาคือมีอายุอยู่ในกลุ่มระหว่าง 41-45 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.5 ส่วนกลุ่มอายุระหว่าง 31-35 ปี 46-50 ปี 51 ปี ขึ้นไป ต่ำกว่า 25 ปี และ 26-30 ปีนั้นมีเพียงร้อยละ 13.1 ร้อยละ 8.3 ร้อยละ 7.1 ร้อยละ 5.7 และร้อยละ 1.5 ตามลำดับ

ตารางที่ 19 สถานภาพผู้ปกครองนักเรียน

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
บิดา	156	47.1
มารดา	134	40.5
ญาติพี่น้อง/ผู้ปกครอง	41	12.5
รวม	331	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 1 ราย

ตารางที่ 20 อายุของผู้ปกครองนักเรียน

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 25 ปี	19	5.7
26-30 ปี	5	1.5
31-35 ปี	44	13.1
36-40 ปี	110	32.7
41-45 ปี	106	31.5
46-50 ปี	28	8.3
51 ปีขึ้นไป	24	7.1
รวม	331	100.0

ค่าเฉลี่ย = 39.861

ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 7.605

พิสัย = 14-45

(หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 1 ราย)

ทั้งนี้อายุของผู้ปกครองนักเรียนดังกล่าวจะมีอายุต่ำสุด 14 ปี และสูงสุด 75 ปี ซึ่งข้อมูลที่ได้รับนี้แสดงให้เห็นถึงกลุ่มผู้ปกครองที่อยู่ในช่วงของวัยแรงงานที่จะให้การสนับสนุนการศึกษาของนักเรียนได้

เมื่อพิจารณาต่อไปถึงรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของกลุ่มผู้ปกครองที่ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้แล้ว ปรากฏว่าผู้ปกครองนักเรียนมีรายได้เฉลี่ย 8,000 บาทต่อเดือน และเมื่อจัดกลุ่มของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครองแล้วพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองจะมีรายได้เฉลี่ยอยู่ในกลุ่มที่ต่ำกว่า 5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 47.9 รองลงมาคือกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ยมากกว่า 10,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 33.0 และกลุ่มที่มีรายได้เฉลี่ย 5,001-10,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 19.0 ตามลำดับ (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้ (บาท/เดือน)	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5,000 บาท	161	47.9
5,0001-10,000 บาท	64	19.0
มากกว่า 10,000 บาทขึ้นไป	111	33.0
รวม	331	100.0

ค่าเฉลี่ย = 7929.73 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 10032.72 พิสัย = 200-100000
 (หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 1 ราย)

ตารางที่ 22 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษา	203	62.3
มัธยมต้น	46	14.1
มัธยมปลาย	15	4.6
บวช/ปวส.	25	7.7
ปริญญาตรี	35	10.7
สูงกว่าปริญญาตรี	2	0.6
รวม	326	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 43 ราย

ตารางที่ 23 ลักษณะการประกอบอาชีพของผู้ปกครองนักเรียน

ลักษณะของอาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
ค้าขาย	63	19.6
รับจ้าง	94	29.3
เกษตรกร	81	25.2
ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	60	18.7
แม่บ้าน	17	5.3
ธุรกิจเอกชน	6	1.9
รวม	321	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 48 ราย

สำหรับระดับการศึกษาของผู้ปกครองนักเรียนนั้นพบว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาจนชั้นประถมศึกษาคิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาคือจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 14.1 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรีรวมทั้งประกาศนียบัตรวิชาชีพ และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงร้อยละ 10.7 และ 7.7 ตามลำดับ มีเพียงร้อยละ 4.6 และ 0.6 เท่านั้นที่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และจบสูงกว่าปริญญาตรี (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 16)

เกี่ยวกับอาชีพของผู้ปกครองนักเรียนนั้น ข้อมูลจากตารางที่ 17 ซึ่งให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 29.3 และร้อยละ 25.2 ของผู้ปกครองจะประกอบอาชีพรับจ้าง และเกษตรกรเป็นหลัก ส่วนการประกอบอาชีพค้าขายและรับราชการมีเพียงร้อยละ 19.6 และร้อยละ 18.7 เท่านั้น สำหรับอาชีพแม่บ้านและธุรกิจเอกชนมีเพียงเล็กน้อย คิดเป็นร้อยละ 5.3 และร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

2.2 ความต้องการของผู้ปกครองต่อการศึกษาของบุตร

จากการศึกษาความต้องการของผู้ปกครองที่จะให้บุตรหลานศึกษาต่อเมื่อจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 แล้วปรากฏว่า ส่วนใหญ่ผู้ปกครองต้องการที่จะให้บุตรหลานศึกษาต่อในสายอาชีพมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.5 รองลงมาคือสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 38.0 (ข้อมูลจากตารางที่ 24) ข้อสังเกตดังกล่าวทำให้เห็นว่าแนวโน้มในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาในจังหวัดภาคเหนือตอนบนจะมีลักษณะที่เพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาต่อไปถึงการจัดลำดับสาขาวิชาที่ผู้ปกครองต้องการจะให้บุตรหลานได้เข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาแล้วปรากฏว่าสาขาวิชาพาณิชยกรรม และสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจจะเป็นสาขาวิชาที่ได้รับการสนับสนุนให้เรียนมากที่สุดเป็นอันดับ 1 คิดเป็นร้อยละ 31.5 และร้อยละ 22.2 ตามลำดับ รองลงมาคือสาขาวิชาช่างยนต์และช่างอิเล็กทรอนิกส์ คิดเป็นร้อยละ 10.9 และ

9.7 ตามลำดับ ส่วนอันดับที่ 2 นั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังคงให้ความสำคัญกับสาขาวิชาพาณิชยกรรม โดยสาขาเกษตรกรรมเป็นความสำคัญที่รองลงมาในอันดับนี้ สำหรับอันดับที่ 3 นั้นผู้ปกครองส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับสาขาวิชาช่างไฟฟ้ามากกว่าสาขาอื่น (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 25)

ตารางที่ 24 ความต้องการที่จะให้บุตรหลานศึกษาต่อ

ความต้องการที่จะให้ศึกษาต่อ	จำนวน	ร้อยละ
ให้เรียนต่อในสายสามัญ	126	38.0
ให้เรียนต่อในสายอาชีพ	181	54.5
ไม่ให้เรียนต่อ	4	1.2
ยังไม่ตัดสินใจในขณะนี้	21	6.3
รวม	332	100.0

ตารางที่ 25 การจัดลำดับสาขาวิชาที่ผู้ปกครองต้องการจะให้บุตรหลานศึกษาต่อ

สาขาวิชา	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ช่างยนต์	28	10.9	21	8.9	11	4.8
ช่างอุตสาหกรรม	2	.8	4	1.7	8	3.5
ช่างกลโรงงาน	11	4.3	8	3.4	13	5.7
พาณิชยกรรม	81	31.5	42	17.9	13	5.7
เกษตรกรรม	2	.8	3	1.3	4	1.8
ช่างไฟฟ้า	23	8.9	12	5.1	30	13.2
เกษตรกรรม	3	1.2	32	13.6	16	7.0
ช่างก่อสร้าง	12	4.7	5	2.1	4	1.8

ตารางที่ 25 การจัดลำดับสาขาวิชาที่ผู้ปกครองต้องการจะให้บุตรหลานศึกษาต่อ (ต่อ)

สาขาวิชา	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ศิลปะทัศนกรรม	4	1.6	10	4.3	16	7.0
ช่างอิเล็กทรอนิกส์	25	9.7	10	4.3	22	9.7
คอมพิวเตอร์ธุรกิจ	57	22.2	28	11.9	39	17.2
อื่น ๆ	9	3.5	58	24.7	46	20.3
รวม	257 *	100.0	235 **	100.0	227***	100.0

หมายเหตุ : * มีผู้ไม่ตอบ 75 ราย **มีผู้ไม่ตอบ 97 ราย *** มีผู้ไม่ตอบ 107 ราย

2.3 การให้การสนับสนุนในการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษา

จากการศึกษาการให้การสนับสนุนในการศึกษาต่อด้านอาชีวศึกษาของนักเรียนนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 94.8 ให้ความเห็นว่าสามารถที่จะให้การสนับสนุนนักเรียนศึกษาจนครบตลอดหลักสูตรได้ ซึ่งข้อมูลดังกล่าวได้ชี้ให้เห็นแนวโน้มที่ดีของผู้ปกครองต่อการให้ความสำคัญทางด้านการศึกษาระดับอาชีวศึกษา (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 26) เมื่อถามต่อไปถึงการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพื่อเป็นการสนับสนุนในการศึกษาต่อของบุตรหลานนั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่ร้อยละ 90.6 ยังคงให้เหตุผลสอดคล้องกับตารางที่ 26 คือ สามารถที่จะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการศึกษาของนักเรียนได้ตลอดระยะเวลาที่ศึกษา (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 27)

ตารางที่ 26 ความสามารถในการสนับสนุนให้นักเรียนศึกษาตลอดหลักสูตร

การให้การสนับสนุน	จำนวน	ร้อยละ
ได้	312	94.8
ไม่ได้	17	5.2
รวม	329	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 3 ราย

ตารางที่ 27 การเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายของนักเรียน

การรับผิดชอบค่าใช้จ่าย	จำนวน	ร้อยละ
รับผิดชอบ	299	90.6
ไม่รับผิดชอบ	31	9.4
รวม	330	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 2 ราย

ตารางที่ 28 ผู้ตัดสินใจให้นักเรียนศึกษาต่อ

การตัดสินใจ	จำนวน	ร้อยละ
ท่านตัดสินใจเอง	37	11.5
นักเรียนตัดสินใจเอง	127	39.6
ปรึกษากันก่อน	150	46.7
อื่น ๆ	7	2.2
รวม	321	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 1 ราย

2.4 การตัดสินใจในการศึกษาต่อและการเลือกสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษา

ในการศึกษาการตัดสินใจให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อ นั้น ข้อมูลจากตารางที่ 28 แสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่แล้วผู้ปกครองและนักเรียนจะร่วมกันปรึกษาก่อนที่จะตัดสินใจ อย่างไรก็ตาม ข้อมูลก็ยังคงชี้ให้เห็นว่า นักเรียนยังคงตัดสินใจในการเลือกศึกษาต่อเอง โดยมีสัดส่วนมากพอสมควร สำหรับการเลือกสถานศึกษาให้นักเรียนศึกษาต่อ นั้น ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความเห็นว่าต้องการจะให้บุตรหลานของตนเข้าศึกษาต่อ ณ สถานศึกษาของรัฐบาลมากกว่าเอกชน แต่ก็ยังคงมีผู้ปกครองอีกกลุ่มหนึ่งประมาณ 1 ใน 4 ที่มีความเห็นว่าจะเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐบาลหรือเอกชนก็ได้ (ดูข้อมูลจากตารางที่ 29)

ตารางที่ 29 การเลือกสถานศึกษาให้นักเรียนศึกษาต่อ

แหล่งสถานศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เลือกโรงเรียนรัฐบาล	199	63.0
เลือกโรงเรียนเอกชน	29	9.2
โรงเรียนในสังกัดใดก็ได้	88	27.8
รวม	316	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 16 ราย

ตอนที่ 3 สารสนเทศของผู้บริหารและครูแนะแนวต่อการศึกษาระดับอาชีวศึกษา

3.1 ข้อมูลทั่วไป

การวิเคราะห์สารสนเทศของผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อของนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 3 ในระดับอาชีวศึกษานั้นได้รวบรวมจากแบบสอบถามที่ส่งออกไปตามโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างของภาคเหนือตอนบน 4 จังหวัด คือ

ก. จังหวัดเชียงใหม่ ได้แก่ โรงเรียนทวิละวิทยาลัย สันป่าตองวิทยาคม คอยสะเก็ดวิทยาคม ดาราวิทยาลัย และเชียงใหม่คริสเตียน

ข. จังหวัดลำปาง ได้แก่ โรงเรียนเขลางค์นครวิทยา บุญญาวิทยาลัย อัสสัมชัญลำปาง เคนเนตเมคเคนซี และเกาะคาวิทยาคม

ค. จังหวัดเชียงราย ได้แก่ โรงเรียนเชียงรายวิทยาคม สามัคคีวิทยาคม เวียงป่าเป้าวิทยาคม แม่สรวยวิทยาคม และคริสเตียนโพลีเทคนิค

ง. จังหวัดแพร่ ได้แก่ โรงเรียนเมืองแพร่ เคนชัยวิทยา ห้วยน้ำวิทยาคม เจริญราษฎร์ และ วิไลเกียรติอุปถัมภ์

ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามปรากฏว่าผู้ที่ให้คำตอบเกี่ยวกับการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาของนักเรียนส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มครูแนะแนวและครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 55.2 ส่วนผู้บริหารโรงเรียนได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ หัวหน้างานทะเบียนและวัดผล และหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ มีเพียงร้อยละ 44.8 (ข้อมูลจากตารางที่ 30)

ตารางที่ 30 สถานภาพของผู้บริหารและครูกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	13	44.8
ครูแนะแนว/ครูผู้สอน	16	55.2
รวม	29	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ระบุสถานภาพ 1 ราย

3.2 จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาและเข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษา

เมื่อพิจารณาต่อไปถึงสถิติของนักเรียนที่จบชั้นมัธยมปีที่ 3 และจำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาแล้ว ข้อมูลจากตารางที่ 31 และตารางที่ 32 ซึ่งได้จากผู้บริหารและครูแนะแนวจากกลุ่มโรงเรียนตัวอย่างใน 4 จังหวัด ตั้งแต่ปีการศึกษา 2535-2537 ปรากฏว่าจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนตัวอย่างรวมกันทุกโรงเรียนแล้วจะมีแนวโน้มที่จบการศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง และเชียงราย ยกเว้นจังหวัดแพร่ที่มีจำนวนนักเรียนลดลงอันเนื่องมาจากจำนวนนักเรียนที่ศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาลดลง เมื่อพิจารณาจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในกลุ่มโรงเรียนตัวอย่างรวมกันทั้ง 4 จังหวัดแล้วพบว่า ปีการศึกษา 2536 เป็นปีการศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนเข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้นมากที่สุดในทุกจังหวัดในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาต่อไปถึงจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในปีการศึกษา 2537 ของกลุ่มโรงเรียนตัวอย่างรวมกันแล้วปรากฏว่า มีจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในสายอาชีวศึกษาลดลงจากปี 2536 แต่เป็นการลดลงในส่วนที่เพิ่มขึ้นจากปี 2535 ซึ่งข้อมูลดังกล่าวยังคงแสดงให้เห็นแนวโน้มของนักเรียนที่จำนวนที่ต้องการศึกษาต่อสายอาชีวจะเพิ่มมากขึ้น ถ้าหากพิจารณาในขนาดจำนวนโรงเรียนตัวอย่างที่มีขนาดใหญ่ขึ้นอันเนื่องมาจากการสุ่มตัวอย่าง

3.3 การจัดลำดับสาขาวิชาที่นักเรียนได้เข้าศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษา

ในความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนวเกี่ยวกับสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษานั้น ข้อมูลจากตารางที่ 33 ได้แสดงให้เห็นถึงสาขาวิชาที่นักเรียนเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษาอันดับที่ 1 ซึ่งพบว่า สาขาวิชาพาณิชยกรรมเป็นสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 55.2 รองลงมาคือสาขาวิชาบัญชีและสาขาวิชาเทคนิคช่างอุตสาหกรรม ในสัดส่วนที่เท่ากันคือร้อยละ 13 เมื่อพิจารณาต่อไปถึงสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจเข้าศึกษาในโรงเรียนอาชีวศึกษาเป็นอันดับที่ 2 นั้นพบว่า สาขาวิชาพาณิชยกรรมยังคงเป็นสาขาวิชาที่นักเรียนสนใจมากที่สุด และที่น่าสนใจรองลงมาคือ สาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ และสาขาวิชาเทคนิคช่างอุตสาหกรรม

ส่วนสาขาวิชาที่สนใจเป็นอันดับ 3 ปรากฏว่าเป็นสาขาวิชาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาคหกรรม และเกษตรกรรม (ดูรายละเอียดจากตารางที่ 34 และ 35)

ตารางที่ 31 จำนวนนักเรียนที่จบการศึกษาในกลุ่มโรงเรียนตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและปีการศึกษา

จังหวัด	จำนวนนักเรียน (คน)		
	ปี 2535	ปี 2536	ปี 2537
เชียงใหม่	7,863	8,257	9,183
ลำปาง	4,527	5,230	5,379
เชียงราย	4,235	4,763	5,027
แพร่	758	704	598

ตารางที่ 32 จำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อสายอาชีวศึกษาในกลุ่มโรงเรียนตัวอย่าง จำแนกตามจังหวัดและปีการศึกษา

จังหวัด	จำนวนนักเรียน (คน)		
	ปี 2535	ปี 2536	ปี 2537
เชียงใหม่	410	1,277	465
ลำปาง	963	1,131	1,096
เชียงราย	142	249	221
แพร่	235	259	241

ตารางที่ 33 สาขาวิชาที่นักเรียนเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษา อันดับที่ 1

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
พาณิชยกรรม	16	55.2
ไฟฟ้า	1	3.4
ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	1	3.4
บัญชี	4	13.8
คหกรรม/เกษตรกรรม	2	6.9
คอมพิวเตอร์	1	3.4
เทคนิคช่างอุตสาหกรรม	4	13.8
รวม	29	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 1 ราย

ตารางที่ 34 สาขาวิชาที่นักเรียนเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษา อันดับที่ 2

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
พาณิชยกรรม	5	19.2
ไฟฟ้า	3	11.5
ช่างยนต์/ช่างกล	2	7.7
ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	4	15.4
ช่างก่อสร้าง	1	3.8
เทคนิคช่างอุตสาหกรรม	4	15.4
การตลาด	2	7.7
ศิลป์	2	7.7
เลขานุการ	2	7.7
การท่องเที่ยว-การโรงแรม	1	3.8
รวม	26	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 4 ราย

ตารางที่ 35 สาขาวิชาที่นักเรียนเข้าศึกษาในระดับอาชีวศึกษา อันดับที่ 3

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
พาณิชย์กรรม	1	3.8
ไฟฟ้า	3	11.5
ช่างยนต์/ช่างกล	1	3.8
ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	4	15.4
บัญชี	1	3.8
คหกรรม/เกษตรกรรม	4	15.4
บริหาร/ภาษาธุรกิจ	1	3.8
การตลาด	4	15.4
อาชีววะ	2	7.7
ศิลปะ	2	7.7
การออกแบบ	2	7.7
การท่องเที่ยว-การโรงแรม	1	3.8
รวม	26	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบ 4 ราย

3.4 แนวโน้มในการศึกษาต่อของนักเรียนในระดับอาชีวศึกษา

จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว โดยรวบรวมคำตอบจากคำถามปลายเปิดปรากฏว่าผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวให้ความเห็นว่า ในอนาคตจะมีนักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษามากขึ้นด้วยเหตุผลดังนี้

1. นักเรียนเห็นความสำคัญในการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพมากขึ้น นอกจากนี้โรงเรียนเองยังได้ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนอาชีพให้กับนักเรียน โดยเปิดเป็นวิชาเลือกเสรีเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อระดับอาชีวศึกษาต่อไป

2. นักเรียนส่วนใหญ่มีผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลางจึงไม่สนใจที่จะศึกษาต่อสายสามัญ ดังนั้นจึงมุ่งเข้าศึกษาต่อสายอาชีพเป็นส่วนใหญ่

3. ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีฐานะในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงมุ่งเน้นส่งเสริมให้นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เข้าศึกษาต่อสายอาชีพมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อจะได้มีงานทำและสามารถใช้เวลาศึกษาเล่าเรียนได้ไม่ยาวนานมากนัก

4. ประเทศไทยกำลังพัฒนาไปสู่อุตสาหกรรมใหม่และต้องการแรงงานระดับกลาง ดังนั้นจึงมีตลาดแรงงานรองรับได้มาก จึงมีนักเรียนที่สนใจเข้าศึกษาต่อในสาขาอาชีพมากขึ้นเพื่อมั่นใจว่าจะมีงานทำเมื่อจบการศึกษาแล้ว

3.5 สาขาวิชาที่ควรเปิดการเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาในอนาคต

การมองแนวโน้มในอนาคตเกี่ยวกับสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ควรเปิดการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษานั้น ได้มีการสอบถามผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนว โดยให้จัดสาขาวิชาที่จำเป็นเร่งด่วนก่อน ซึ่งข้อมูลที่ได้จากตารางที่ 36 ชี้ให้เห็นว่าในการจัดความสำคัญของสาขาวิชาที่ควรเน้นหนักคือ สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ สาขาวิชาพาณิชยกรรม และสาขาวิชาไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับ ส่วนสาขาวิชาที่ควรเน้นอันดับรองลงมาคือ ช่างเทคนิคอุตสาหกรรม-ช่างบำรุง และตามด้วยสาขาวิชาการท่องเที่ยว-การโรงแรม รวมทั้งสาขาวิชาเกษตรกรรม

ตารางที่ 36 สาขาวิชาที่ควรเน้นในระดับอาชีวศึกษาในอนาคต อันดับที่ 1

สาขาวิชา	จำนวน	ร้อยละ
พาณิชยกรรม	5	16.7
ช่างยนต์/ช่างกล	1	3.3
ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์	4	13.3
บัญชี	1	3.3
เกษตรกรรม/เกษตรกรรม	2	6.7
คอมพิวเตอร์	10	33.3
เทคนิคช่างอุตสาหกรรม/ช่างบำรุง	2	6.7
อาชีวะ	1	3.3
การท่องเที่ยว-การโรงแรม	2	6.7
เทคโนโลยี	1	3.3
นิเทศศาสตร์	1	3.3
รวม	30	100.0

3.6 สถานภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาในอนาคต

การสำรวจครั้งนี้ได้สอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูแนะแนวเกี่ยวกับสถานภาพของโรงเรียนอาชีวศึกษาในอนาคต ซึ่งพอที่จะประมวลได้ดังนี้

ก. จำนวนนักเรียน : กลุ่มผู้บริหารและครูแนะแนวส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าจำนวนนักเรียนที่เหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพควรจะมีอยู่ระหว่าง 20-40 คน ต่อ 1 ชั้นเรียน ถ้าเกินจากนี้ไปแล้วจะทำให้เกิดปัญหาด้านคุณภาพของการเรียนที่ค่อยประสิทธิภาพ

ข. จำนวนโรงเรียน : กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าในแต่ละจังหวัดควรมีโรงเรียนอาชีวศึกษาเพิ่มมากขึ้นเพราะปัจจุบันยังมีน้อยอยู่ โดยเน้นหนักทางด้านโรงเรียนเทคนิคพาณิชยกรรมและการเกษตร ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก

ค. ค่าใช้จ่ายของนักเรียนต่อหนึ่งปีการศึกษา : ความเห็นของกลุ่มตัวอย่างได้แสดงให้เห็นว่าค่าใช้จ่ายของนักเรียนต่อหนึ่งปีการศึกษาควรจะต้องให้มีความเหมาะสมกับวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้ก็จะขึ้นอยู่กับจำนวนนักเรียนที่เข้าศึกษาเป็นสำคัญ เช่น ถ้ามีนักเรียนอยู่ระหว่าง 20-25 คน ควรจะเก็บประมาณ 10,000-20,000 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา และถ้ามีนักเรียนอยู่ระหว่าง 30-40 คน ก็ควรจะเก็บประมาณ 2,500-8,000 บาทต่อหนึ่งปีการศึกษา

ง. เครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอน : กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวให้ความเห็นว่าเครื่องมือและอุปกรณ์การเรียนการสอนได้เป็นปัจจัยหนึ่งในการกำหนดคุณภาพและประสิทธิภาพของนักเรียนที่จบออกมาและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน อย่างไรก็ตามอุปกรณ์และเครื่องมือควรจะไว้ทันสมัยต่อเหตุการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งสอดคล้องกับหลักสูตรและควรมีให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนที่เข้าฝึกปฏิบัติด้วย

จ. การจัดหาหลักสูตร : กลุ่มตัวอย่างให้ความเห็นว่าหลักสูตรที่จะเปิดสอนควรสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยยึดหลักสูตรของกรมอาชีวศึกษาและความต้องการของตลาดแรงงานเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตามการเน้นปฏิบัติจริงและการนำความรู้ที่ได้ไปประกอบอาชีพอิสระควรจะได้รับพิจารณาไปพร้อม ๆ กันด้วย

3.7 ภาพลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาในอนาคต

จากการรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียนอาชีวศึกษาในอนาคตในกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวนั้นสามารถจำแนกออกเป็นประเด็นหลักดังนี้

ก. อาจารย์ผู้สอน : กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวมีความเห็นว่าอาจารย์ผู้สอนโรงเรียนอาชีวศึกษาในอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ มีความรู้ มีประสิทธิภาพ และคุณธรรมในการสอนวิชาด้านอาชีพโดยตรง และจะต้องเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติงานของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มากเพื่อผลทางด้านคุณภาพและมีมือแรงงานที่จะป้อนให้กับภาคอุตสาหกรรมของประเทศ

ข. นักเรียน : นักเรียนระดับอาชีวศึกษาในอนาคตจะต้องเป็นผู้ที่ได้รับการเน้นสอนอบรมให้มีคุณธรรม ความรู้ และมีมือ ตลอดจนมีความขยัน ไม่เลื่องงาน

ค. หลักสูตร : หลักสูตรที่เปิดสอนในอนาคตควรเน้นให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น และมีหลากหลายสาขาวิชาให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกศึกษาเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่นและเน้นหนักเฉพาะสาขาที่สามารถสนองตอบความต้องการเฉพาะหน้าได้นั้นควรจะเน้นให้มากขึ้น

ง. อุปกรณ์เครื่องมือและสถานที่ : กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนและครูแนะแนวได้ให้ความเห็นว่าอุปกรณ์เครื่องมือในการฝึกปฏิบัติงานของนักเรียนจะต้องมีความพร้อมและทันสมัยอยู่เสมอ รวมทั้งมีความสอดคล้องกับหลักสูตรที่เรียน นอกจากนี้อาคารสถานที่จะต้องมีบรรยากาศร่มรื่นและต้องสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เหมือนกับบ้านด้วย ทั้งนี้เพื่อลดปัญหาวัยรุ่นที่คาดว่ามีขึ้นภายในโรงเรียน

PAYAP UNIVERSITY